

Küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklar haftanın son gününde ayırışan performanslar sergilediler. ABD Merkez Bankası (Fed) üyesi Neel Kashkari Fed'in iş gücü piyasasını desteklemek için bazı adımlar atması gerektiğini söyledi ve bu yıl iki kere daha faiz indirileceğini öngördüğünü ifade etti. ABD 10 yıllık tahvil faizi 4 baz puan yükselişle %4,14'e çıkarken, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 3 baz puan artışla %2,75 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,3 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,1 değer kaybetti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,4 gerilese de, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde %0,3 yükseliş görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatında %1,1, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında da %1,7 düşüş kaydedildi. Altının ons fiyatı %1,1 yükseldi ve Bitcoin %0,4 düşüşle 115 bin 432 dolar seviyesinde kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara olan talep Cuma günü pozitif bir seyir izledi. Makroekonomik veri akışının sakin olduğu günde Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri günü yükselişle tamamladı. Ülke risk primi yükselse de, TL cinsi tahvil faizlerinde düşüş görüldü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında yatay bir seyir izledi.

Yeni günde küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Çin'de 1 ve 5 yıllık gösterge kredi faiz oranlarında değişikliğe gidilmedi. Dün Resmi Gazete'de yayımlanan karar ile, aralarında otomobil, içecek, tütün, kozmetik ve bazı gıda ürünlerinin de bulunduğu bazı ABD menşeli ürünlerin ithalatında 2018'den bu yana uygulanan ek mali yükümlülük kaldırıldı. Ticaret Bakanlığı, Avrupa Birliği ve Serbest Ticaret Anlaşması (STA) kapsamı

Günlük Değişimler

Dolar/TL	41,35 ▲ 0,2%	BİST 100	11.294 ▲ 2,2%
TR 2Y	39,76 ▼ -8 bp	TR 10Y	31,60 ▼ -19 bp
DXY	97,6 ▲ 0,3%	MSCI Dünya	4.294 ▲ 0,3%
Altın (ons, \$)	3.684 ▲ 1,1%	ABD 10Y	4,14 ▲ 4 bp
Brent (varil, \$)	66,7 ▼ -1,1%	TTF (MWh, €)	32,4 ▼ -1,7%
Bitcoin (\$)	115.432 ▼ -0,4%	Karbon (ton, €)	77,6 ▼ -0,4%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,2%
Dolar Endeksi	0,3%
Dolar/Meksika Pesosu	0,2%
Dolar/Brezilya Reali	0,2%
Dolar/Güney Afrika Randı	0,0%
Dolar/Japon Yeni	0,0%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,1%
Euro/Dolar	-0,4%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,6%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	3,2%
MSCI Kuzey Amerika	0,5%
MSCI GOÜ Avrupa	0,5%
MSCI Dünya	0,3%
MSCI Latin Amerika	0,1%
MSCI Avrupa	-0,3%
MSCI GOÜ	-0,4%
MSCI Asya Pasifik	-0,4%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Tüketici Güven Endeksi	Eylül		84,3
Türkiye	Merkezi Yönetim Borç Stoku (milyar TL)	Ağustos		12.045

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

dışındaki ülkelerden ithal edilen binek otomobillere ek gümrük vergileri getirdi. Küresel tarafta bugün Euro Bölgesi Eylül ayı öncü tüketici güven endeksi verileri takip edilecek. Yurtiçinde bugün Eylül ayı tüketici güven endeksi rakamları ve Ağustos ayı merkezi yönetim borç stoku verileri yayımlanacak.

Şirket ve Sektör Haberleri

DenizBank, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Uluslararası Finans Kurumu (IFC) ve Proparco işbirliği ile 270 milyon dolar tutarında 5 yıl vadeli yeşil tahvil ihracı gerçekleştirdi. Tahvil, yenilenebilir enerji, enerji ve kaynak verimliliği, yeşil bina yatırımları, emisyon azaltım ve kontrol sistemleri, su ve atık yönetimi ile sürdürülebilir ulaşım projeleri gibi yatırımların finansmanında kullanılacak.

Ticaret Bakanlığı, ithal binek otomobillerde yeni vergi düzenlemesine gidildiğini duyurdu. Buna göre, Avrupa Birliği ve Serbest Ticaret Anlaşması (STA) kapsamı dışındaki ülkelerden ithal edilen binek otomobillere ek gümrük vergileri getirildi. Bu gruptaki araçlardan içten yanmalı ve hibrit olanlara %25, elektrikli ve plug-in hibrit olanlara ise %30 oranında ek vergi uygulanacak.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) geri ödemeleri devam eden konut ve iş yerleri için %25 indirim kampanyasını başlatıyor. Kampanyaya, satışı TOKİ tarafından Haziran 2024'e kadar gerçekleştirilen ve geri ödeme taksitleri başlamış konut ve iş yerleri dahil olacak. Taksit sayısı 12 ay veya daha az olanlar kampanyadan yararlanamayacak. Kampanya için başvurular 17 Ekim'e kadar sürecek.

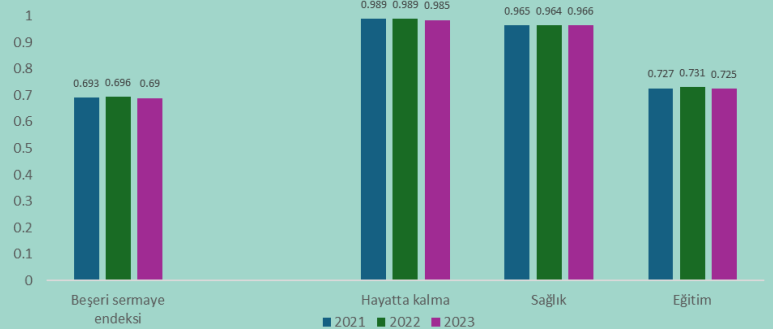
TÜİK'in ilk kez yayımladığı İl Seviyesinde Beşeri Sermaye Endeksi (2021-2023) sonuçlarına göre, Türkiye'nin endeks değeri 2021 yılında 0,693 ve 2022 yılında 0,696 iken 2023 yılında önceki yıllara göre gerileyerek 0,690 oldu. Bu endeks değeri ile Türkiye'nin AB-27 ortalaması için mevcut olan en güncel değer (2020 yılı için 0,730) gerisinde kaldığı görüldü. Endeksin alt bileşenleri olan sağlık 2023 yılında 0,966'a yükselirken, hayatta kalma 0,985'e ve eğitim 0,725'e geriledi. İl düzeyinde en yüksek endeks değeri 0,781 ile Çanakkale'de ölçüldü. Çanakkale, aynı zamanda 2021-2023 döneminde endeks değerinin en çok artış (0,026 puan) gösterdiği il olarak kaydedildi. Beşeri sermaye endeksi en düşük olan il ise 0,599 ile Şırnak oldu. 2021-2023 döneminde endeksin en fazla düştüğü il 0,066 puanlık azalış ile Hatay oldu.

Beşeri sermaye endeksi, bugün doğan bir çocuğun yaşadığı ülkede hakim olan sağlık ve eğitim şartları göz önünde bulundurularak, 18 yaşına geldiğinde elde etmiş olması beklenen beşeri sermayeyi ölçmekte olup metodolojisi Dünya Bankası tarafından belirlenmiştir. Endeks değerinin 1'e yaklaşması bugün doğan bir çocuğun, gelecekteki bir çalışan olarak üretkenliğinin en yüksek değerde olmasının beklendiği anlamına gelmektedir.

Kalkınma Gündemi

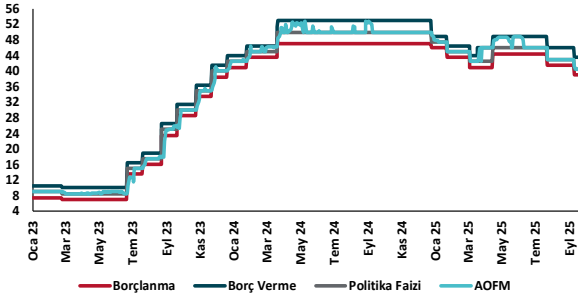

Beşeri Sermaye Endeksi ve Alt Endeksleri, 2021-2023

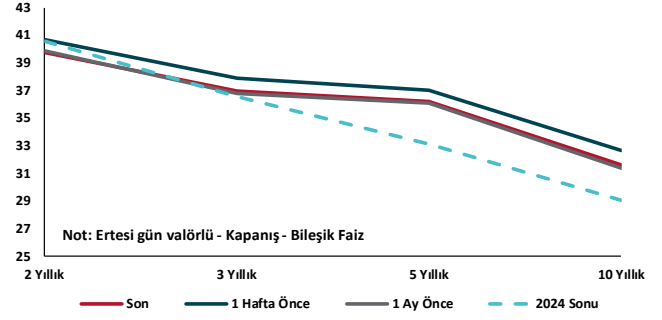

Not: Beşeri sermaye endeksi (0,690) = Hayatta kalma (0,985) x Sağlık (0,966) x Eğitim (0,725)
Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

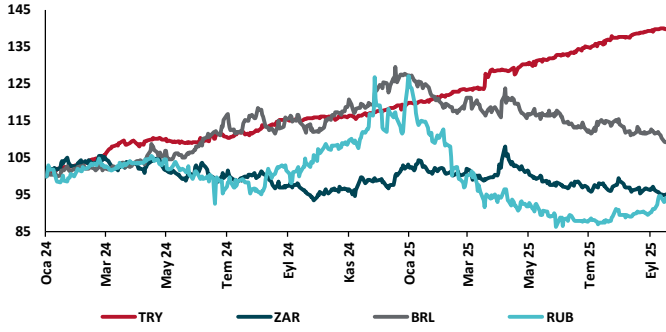
TCMB Faiz Koridoru

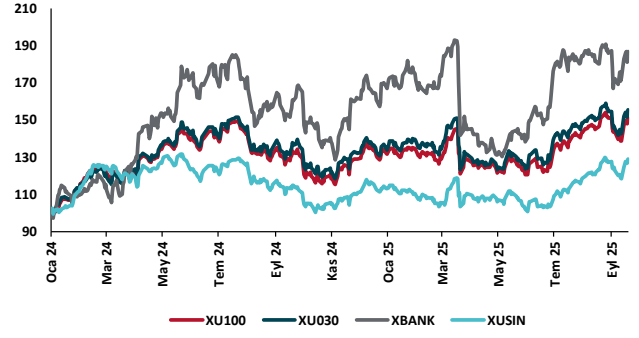
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

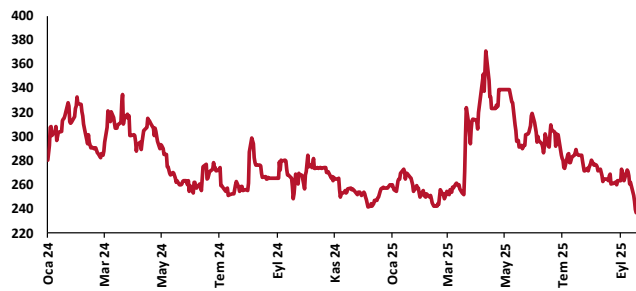
USD/GOÜ Para Birimleri (29/12/2023=100)

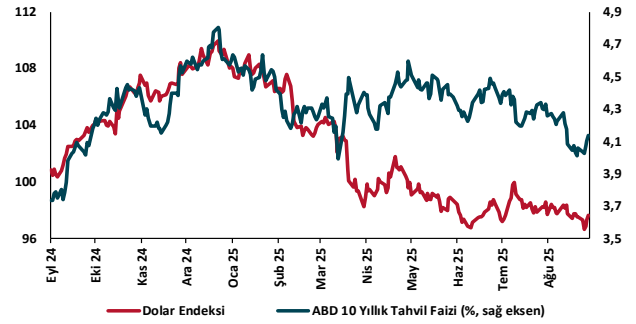
Ulusal Hisse Endeksleri (29/12/2023=100)

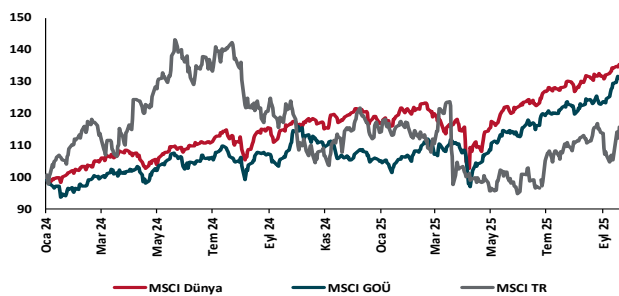
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

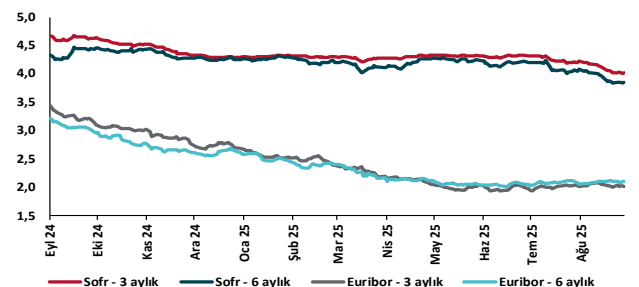
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (29/12/2023=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2025 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.